

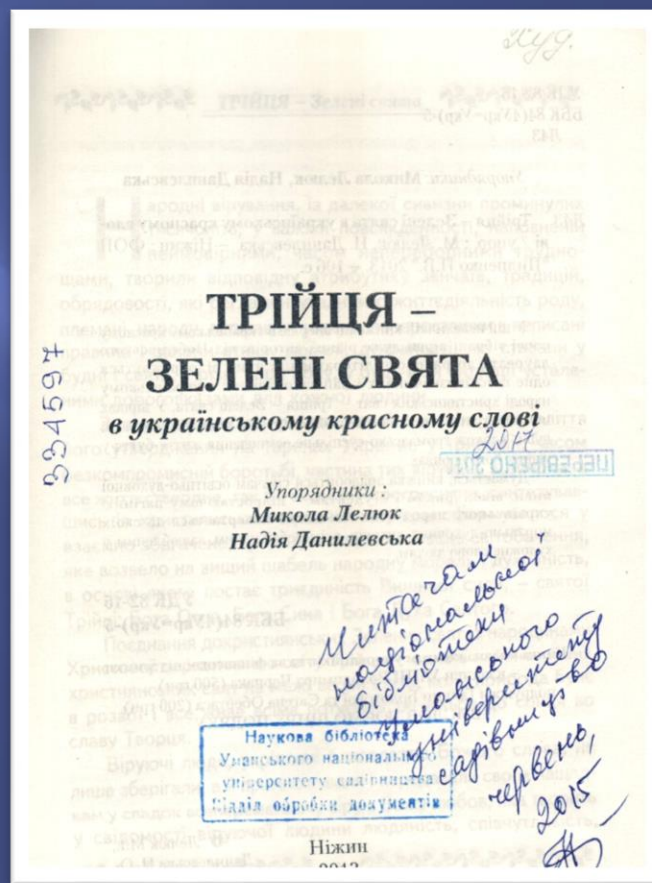
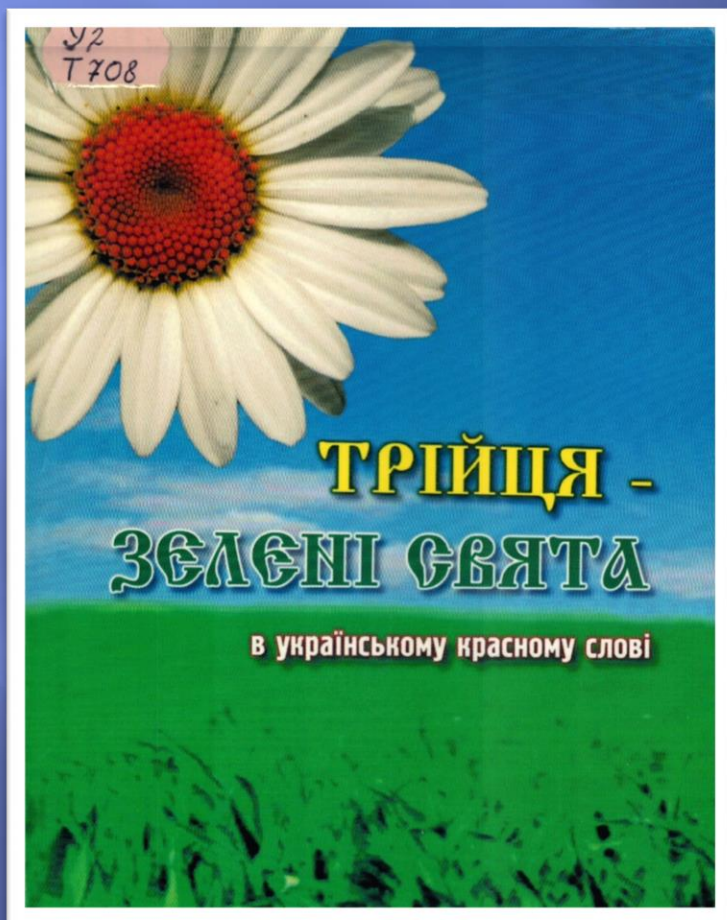
Бібліотека
Уманського національного університету садівництва

Репрезентація книги «Трійця – зелені свята в українському красному слові»

Підготувала Наталія Михайлова,
провідний бібліотекар

м. Умань, 2021

Трійця – Зелені свята в українському красному слові / упор. М. Лелюк, Н. Данилевська. — Ніжин : ФОП «Пилипенко Н.В.» 2013. — 106 с.

У передмові Микола Лелюк написав: «Ідея зібрання під одною обкладинкою віршів духовної тематики належить відомій українській поетесі Надії Данилевській.

Ця книжка – плід колективної праці, так би мовити – толоки, яка ще в недавній час була дуже поширена в Україні».

Надія Данилевська (12 квітня 1960, м.Умань, Черкаська область, УРСР) – український педагог, поетеса, збирачка фольклору; членкиня НСПУ (1999), живе та працює в Києві.

У цій невеличкій книжечці вперше в українському красному слові зібрані вірші дуже різних авторів: від нобелівського лауреата до рядового літератора, в яких відображається одне із найвизначніших і найшанованіших в українському народі християнських свят — Трійця – Зелені свята.

Микола АДАМЕНКО

ЗЕЛЕНА НЕДІЛЯ

Моя праслов'янська душа молодіє,
Коди припливає Зелена неділя.
Як люд в надвечір'ї за лепехом бродить,
Міцнішає віра в безсмертя народу.
Стріляли у неї стрільці-бузувіри —
Ламалися стріли об панцири віри.
І завпе пливла до села, як надія,
Зелена неділя, клечальна неділя.
Були ми у ранах, були у печалі,
Та кленом рясним собі душу клечали.
Нищителів тьма не сиділа без діла,
Та все ж не померла Зелена неділя.
В Зелену неділю і з моря, і з суші
Казки прилітають, заповнюють душу.
Крізь тисячолітні глибини розлуки
Мій пращур міцні простяга мені руки.
В Зелену неділю, неначе жита,
Наївність «поганська» мені пророста.

Володимир БЕГУНОК

ТРИЙЦЯ

Повніться за вінця
Благодаті дар,
Що дає нам Трійця
Світу Володар.

Зримає і незрима
Все в руці Твоїй,
Боже мій єдиний
І Високий мій.

Бог Отець без краю
Скрізь благоволяє,
Син від мук спасає,
Дух животворить.

Чи я вдома буду,
Чи в чужім краю,
Відчуваю всюди
Я любов Твою,

Що горить, я знаю,
У битті сердець,
Трійця Пресвята –
Дух, Син і Отець.

Іван БУНІН

* * *

Що не день, то темніше березовий гай зеленіє;
Порцеляна конвалій, рубінові краплі суніць;
На світанку тепляк із байраків черемхою віє,
Соловейко співає всю ніч.

Скоро Трійця – пісні, і вінки, і зелене клечання...
Все квітує, буяє, у мріях до неба летить...
О розмай весняний, в теплих росах погожі світання!
О юнацькі літа золоті!

Переклад з російської

Іван ГНАТЮК

ЗЕЛЕНІ СВЯТА

Заключані ворота
І клуні, і хати, —
Скінчилася субота,
Вже можна й прилягти.

Спочинути при святі,
Подалі від гріха...
Як свіжо пахне в хаті
І липа й лепеха.

Усе зелене. Боже,
Здається, аж цвіте.
Нехай поганське може,
Проте воно — святе!

Той звичай — зелень Трійці —
З прадавньої імлі
Ще орії, арійці,
Можливо, принесли.

Їх спадок таємничий,
Святий, як Отченаш,
І хай обряд чи звичай,
Але ж він — рідний, наш.

Катерина ГОРЧАР

* * *

В маминій хаті Зелена неділя,
Пахнуть василечки і чебреці.
В свято матуся аж помолоділа,
То вже й не зморщечки,
А промінці.
Мамо, матусю!
Цілую Вам руки...
В мами здригнулись
Тривожно уста...
Мамо, пробачте
За довгі роздуки,
Мамо простіть мені
Смуток в листах.
Мамо, простіть мої перші сивини,
Що доляглись Вам на білу косу.
Щиру любов, мов коштовну перлину,
Я Вам у серці несу.
... В маминій хаті
Зелена неділя...

Надія ДАНИЛЕВСЬКА

* * *

Хата сьогодні у мене
Прибрана у зелене
Віттям липи і клена,
М'ятою пахне у мене.

Аір скрізь по долівці,
В танець хочеться дівці
У вишиваній сорочці.
Грати хочеться хлопцям.

Аж русалки до луку
Бігли розвіяти тугу,
І вінки заплітати
Бігли русалки до хати.

Я лиш на те диваюся
Й тихо собі молюся:
Не заберіть у мене
Свято моє зелене.

Валентина МЕРКУЛОВА

* * *

По вулиці люд невгамовний снує,
Хизуються крамом новітнім вітрини.
На розі – бабуся. Аір продає,
На землю заславши хустину.

Складає поволі пучок до пучка.
Зароблені гривні у вузлик вгортає.
Тремтить, ніби зсохлий листочок, рука
І знову пучечок новий простягає.

Стоїть нетутешня така й мовчазна,
Із жмутком духмяним аїровим.
Мов свята Клечального сонячний знак,
Як птаха, що душу готує до вирію.

Між тисняви люду вона, як вросла,
Задивлена в вічність, уроча.
Не зілля до міста, либонь, привезла,
А нам нашу пам'ять святу й непорочну.

ТРИЙЦЯ – Зелені свята

Богдан ЧЕНУРКО

Василь ЧУМАК

В ЗЕЛЕНУ СУБОТУ

Назриваю в гаю запашного зілля,
запашного зілля, вибуялих трав;
у ясена та кленів нарубаю гілля;
лепехи нарвати побіжу на став;

кличанням обставлю, приберу кімнату.
Подивіться, мамо! Хороше ж то як! —
Усміхнуться очі. Поміж тим у хату
вечір завітає — стомлений козак.

Сядемо рядочком, заведем розмову —
тиху, сумовиту — і про все, про все,
доки до віконця хусточку шовкову
ніченька-черничка з поля донесе...

Михайло ШАЛАТА

* * *

Літо. Червень. Влада слєки.
Подружуся із рікою.
Для зеленої аптеки
Назбираю звіробою.

Бджіл наслухаюсь розмови
Між квітками команигії,
Поки йтиму у діброву
Через поле по суніці.

Принесу з діброви й віття,
Заклечаю двері хати,
Щоб не знала лихоліття.
Завтра ж бо — Зелені Свята!

«Книжка «Трійця – Зелені свята в українському красному слові» знадобиться сівачам освітньої духовної ниви, школярам і студентам – підростаючому пагінню українського народу, що так важко повертається до своїх морально-духовних витоків, всім небайдужим, залюбленим у художнє слово людям».

Микола Лелюк
Надія Данилевська